

SÁROSPATAKI

IFJUSÁGI KÖZLÖNY

XLIX. ÉVFOLYAM

Főszerkesztő:
ORBÁN JÓZSEF

Társzerkesztők:
Palumby Gyula, Koncz Sándor,
Dobos Zoltán, Ruzskey Endre.

Felelős szerkesztő:
HEGEDÜS IMRE

1933. SZEPT.—OKT. HÓ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL:
SÁROSPATAK
FŐISKOLA.

MEGJELENIK JULIUS ÉS
AUGUSZTUS HÓ KIVÉ-
TELÉVEL HAVONKÉNT.

ELŐFIZETÉS:
EGÉSZ ÉVRE 3 P
FÉL ÉVRE 1.50 P
EGYES SZÁM 30 FILL.

T A R T A L O M:

Egy kts visszatekintés és előrenézés. — Kar-
say Sándor: Szomolnok János. — Hegedüs
Imre: Versek. — Orbán József: Gondolatok
október 6-án. — H. Bathó J.: Bujdosó ének.
— Hegedüs Imre: Tükör előtt. — Hegedüs
I.: Vers. — Günter Humbert: Király-hegy. —
Hegedüs Imre: A Mag. — Palumby Gyula:
Pataki tartomány a Cserkész Államban. —
Koncz Sándor: Responsorium. — Hernád-
völgyi: Az én barátom. — Szabó Lajos:
Timotheussal a magyar vizeken. — —yG—:
Paradoxon a szeretetben. — D. Z.: Könyv-
ismertetés. — Hireink. — Szerkesztői üzenetek.

40 év óta áll fenn

id. **Szepessy István**
villanyerőre berendezett
sütődéje.

Sárospatak legrégebb, legked-
veltebb péküzlete.

Minden nap friss
péksütemények,
fehér és barna kenyerek.

Fodrász-

és borbélymunkák

Sárospatak,

❧ a Patikaközben. ❧

legpontosabban eszközöletnek

Dobozy István

*a diákság felkarolt borbély és fodrász-
mesterének modern műtermében.*

**Szórakozni jól
és olcsón**

csak a

Comenius Mozgóban

lehet,

mert állandóan a legjobb han-
gos filmek kerülnek műsorra.

**Diákoknak
kedvezmény!**

**A
diákság
legolcsóbb
bevásárlási
forrása!**

**Illatszer, pipere és
divatáru cikkekben**

NEUMANN MÓR

SÁROSPATAKI

IFJUSÁGI KÖZLÖNY

XLIX. ÉVFOLYAM

Főszerkesztő :
ORBÁN JÓZSEF

Társzerkesztők :
Palumby Gyula, Koncz Sándor,
Dobos Zoltán, Ruzskay Endre.

Felelős szerkesztő:
HEGEDÜS IMRE

Egy kis visszatekintés és előrenézés.

Egy nagy múltú ifjúsági lap indul el ismét, hogy mint a pataki diákság lelki rajza mindenki előtt látható legyen. Amikor 1884-ben dr. Rác Lajos, Szabó József, Suhay Benedek és Tóth Miklós lelkéből kisarjadva megindult ez a kis lap, ők is a pataki diákság törekvéseinek, szellemi irányzatának, evangéliumi hitének dokumentumául szánták. Hú is maradt ez a lap az elsők nemzeti és evangéliumi szelleméhez. Az elmúlt évben azonban az októberi szám ellen bizonyos komoly kifogások történtek. A kifogások jogosak voltak, mert a lap egyes cikkei nem feleltek meg a pataki iskola mindenkitől elvárt szellemének, mivel ezekben tényleg volt hazafiságot és vallásos eszményeket sértő. A gondos és vigyázó tanári szemek ekkor betiltották a lap további megjelenését. A hibák a tanári kar és az ifjúság tudtán és akaratán kívül történtek. Fájt ez a hiba úgy a tanári karnak, mint az ifjúságnak, mert tényleg a kívülről szemlélő előtt úgy tűnhetett fel, hogy a pataki iskola eltért az ősi szellemtől. De mi, akik itt vagyunk ez iskola áldott légkörében, tudjuk, hogy itt a tanítási, nevelési módszerek lehetnek mások, mint 20 évvel ezelőtt voltak, de az iskola eszménye ugyanaz, mint volt mindig: evangéliumi erős hitű ifjakat nevelni e hazának. Épen ezért az elmúlt év sajnálatos tévedéseiert bocsánatot kérünk a mi kedves olvasóinktól.

Sok szomorúságot okoztak nekünk azok a vádak, amelyek felsőbb hatáságaink részéről jöttek hozzánk, de ezek a vádak jogosak voltak és szívünkbe is véstük azokat. De illettek bennünket avatatlanok olyan vádakkal is, amelyeknek nem volt semmi komoly alapjuk. Fájtak ezek a vádak is, de mi most nem hozunk itt fel semmiféle érveket ezek ellen. Tudjuk azt, hogy egy 400 éves magyar multat, magyar könnyet, magyar hitet, amelyek ez iskola falaiba vannak beleitatva, olyan vádak, amelyeknek nincsen komoly alapjuk, nem feketíthetnek be. Az evangélium erejével indulunk újra útnak, amely régi és örök alapja ez iskolának. A diákélet változhatik, a diákság érdeklődési köre más lehet időnként ez ősi iskolában is, de egy örök marad, míg itt falak állanak: az evangélium. Nagy alapítói, pártfogói is ezt az örök alapot tartották szem előtt.

Lorántfy Zsuzsanna ennek az evangéliumnak tüzével élesztgette, táplálta itt szegény magyar nemzetének fiai, hogy megmentői legyenek árva nemzetének, amely töröktől, némettől szenvedett abban az időben.

A lap tehát újra a régi szellemben indul útra. Bizonyosságát akarjuk adni benne annak, hogy mi nem vagyunk csüggedők, roskadozók, hitetlenkedők, állandóan csak másokat kritizálók, hanem elsősorban dolgozó, az evangélium erejében bízó ifjúság. Hiszünk a munka magasztosságában, a hitnek a mi szomorú magyar jelenünkben is erőt adó hatalmában, hiszünk abban, hogy nemzetünket s bűnös életünket is csak az Ige ereje tarthatja meg. Nem hazug jelszavak a vezetőnk, hanem az egyetlen jogos és erős tanácsadó: Isten szava.

Ugye, kedves Olvasónk, Te is hiszel velünk együtt az Ige erejében. Ugye nem vádolsz minket a hitnek ezért a szélsőségéért, amely jogos és szükséges ma a magyar diák számára. Isten legyen velünk e munkás évben, Ő legyen minden magyar diák ihletője e nehéz munkában.

SZOMOLNOKY LAJOS.

Az iskolakert jól ismert utait járom és elgondolkozom, nekrológot, halotti megemlékezést kellene írnom Rólad, a jó, kedves, halkszavú diákról: Szomolnoky Lajosról. Már benne járunk az őszben, a lehulló levelek az elmúlás szimfóniáját susogják s Te már egy éve elmentél közülünk, de jól ismert alakod még itt van az eszemben, amikor megszokott reggeli sétádat végezted, vagy könyveid felé hajolva tanultál. És most egyszerre hírt kapunk az egyszerű, kéri tanítói lakásból, hogy Te már nem vagy az élők között.

Csak egy egyszerű, kis tanítói lakásból jöttél ide Patakra, azért volt a szíved telve szeretettel, azért tudtál mindenkire megértő lenni. Nem mindig voltál jeles diák, de tudtál szorgalmasan sokat tanulni, mindaddig, míg tanáraink fáradságos munkád jutalma képpen megismerték Benned a szorgalmas és tehetséges diákot, a charizmás igehirdetőt és az Istenáldotta írásmagyarázót.

Szemefénye voltál szüleidnek. Édesanyád sokat beszélgethetett Veled a halk, szeptemberi estéken, mikor Patakra készítettél: milyen jó is lesz, ha majd pap leszel, Lajos! Bizonyára édesapáddal aggódva lesték az alkalmat, hogy egyetlen fiúkat meglássák akkor, mikor először borul vállára a papi palást. Szegények, nem gondolták még akkor, hogy szemük fénye halotti szemfedődet simogatja.

Meteor volt életed, amely szürkén és szintelenül indult, de mire pályájának a végére érkezett: kifényesedett a nagy súrlódástól és szépen világított környezetnek. Tudtad, hogy gyógyíthatatlan betegséget hozdozol magadban, de nem zúgolódtál, ezzel sem növelted szüleid fájdalmát. Hívó lelked elég erős volt a nagy fájdalom elviselésére.

Örök mintaképe voltál a mindenkori református teológusnak. Megsokszorozva ott láttuk életedben azokat az erényeket, amelyek kiáltó hiányai a mi életünknek. És most már meg kell békülnünk a gondolat-

tal, hogy Te nem térsz vissza többé közibénk, Lajos! Nem viselhetted sokáig válladon Illés felelősségteljes és nehéz palástját. Nemsokára ismét meg kellett volna állanod az Alma Mater Tanácstermében, hogy utolsó vizsgádról is számot adj. És Te ehelyett oda állsz a legnagyobb Vizsgázató színe elé, arra a vizsgára, amelynek letevésétől egyre rettegünk mi, földi emberek. Legyen Neked könnyű ez a vizsga is és ha majd egyszer nekünk is meg kell állanunk a te mostani helyeden, fogd meg a mi kezünket és jóismerősként kalauzolj bennünket.

Lajosunk, aki többé nem jöhetsz vissza Patakra közénk, búcsúzóul itt küldünk egy lehulló levelet az iskolakert fáiról. Itt küldjük a mi életünknek fájó sóhaját, a teljes szeretetünket és egy darabot abból a pataki szellemből, amelyet Te is úgy szerettél. Ha éltünkben vétettünk valamit Ellened, ha nem mindig tudtuk megérteni önzetlen munkád, bocsáss meg érte.

Önzetlen munkása a theológus életnek, jó barátunk: SzomoInoky Lajos, Isten veled! Még a halálba is kísérjen a mi szeretetünk és az Alma Máter megbecsülése. „Mert ahová te mégy, oda megyek, és ahol te megszállassz, ott szállok meg; néped az én népem és Istened az én Istenem. Ahol te meghalsz, ott halok meg, ott temessenek el engem is. Úgy tegyen velem az Úr akármit, hogy csak a halál választ el engem tőled.“
(Ruth 1 : 16—17.)

Karsay Sándor.

Damaktól—Damakig.

Öntudatlan gyermekésszel
indultam el falucskámból;
bár tettem már egy pár lépést,
nem vagyok még nagyon távol.

Harmatos még bimbó-lelkem,
Anyám csókját érzem még;
hajnalodó nagy szívemben
sok a vágy, kevés az emlék.

Nekem Tegnapom nem volt még,
a Multam egy ködös Hajnal;
lelkem rohanó paripán
a Mán át Holnap-ba nyargal.

Damakról indultam én el
Várost-vágyó paripámon,
déliabos horizonton
mégis csak Damakot látom.

Elindultam; ésszel s szívvel
bejárom a mindenséget,
de végül is, legvégül is
a *Faluba* visszatérek.

Hegedüs Imre.

Kulcslyukon leskelődöm...

Dörömböltem száz meg száz Titok kapuján,
öklömmel vertem, törtem, zúztam,
ha nem engedett;
kíváncsi voltam, mi van a kapun túl,
mit rejteget ott a valóság?
Száz meg száz Titok-kapu betörve
vagy sarkából messzehajítva.
S én látom a fényes paloták
minden ragyogását;
szemem issza a fényt,
fülem a százhúru hangszerek
csodás melódiáját fogadja magába.
De ez még mind nem elég!!
Van még sok Titok-kapu, mely zárva van;
de egyen dörömbölök:
az istenség titkának kapuján.
Öklömről cafatokban lóg a véres hús;
dörömbölök:
Jajj! nem nyílik.
Itt rogyok össze a kapu előtt.
Összetörten, térdre esve kukucskálok,
leskelek az Isten-Titok
betörhetetlen kapujának kulcslyukán.

Hegedüs Imre.

Gondolatok október 6-án.

Egy zászló értéke attól függ, hogy mennyi vér folyt ki érte. Október 6-án, a magyar tragédia ünnepén szánjunk rövid visszapillantást a magyar zászlóért kifolyt áldozatoknak. E napon nemcsak az aradi 13 hős tábornok szívének utolsó dobbanása hallatszik felénk, hanem itt zúg és itt sikolt körülöttünk minden magyar fájdalom. Fülünkbe zúg a töröktől, tatártól üldözött, bujdosó szegény magyar nép keserű panasza. Halljuk a pártviszályokban, vallási harcokban egymást öldöklő magyarok utolsó sikoltásait. Halljuk a 400 évig Habsburg iga alatt nyögő magyar nép panaszos dalait, hajdúk, kurucok elszánt kiáltásait, belevegyül ebbe az énekbe a gályarabok szívettépő éneke, Rodostónak bús, magyar panasza. Megjelenik előttünk a Széchenyi, Kossuth ébresztő, álomból felserkentő alakja, de azután félig kiábrándultan ők is eltűnnek a szemeink elől. Ez a nap valóban a magyar tragédia napja, mert sok fájó emlékekkel vesz körül bennünket.

Igy lesz számunkra nemzetünk *története* az Isten kijelentése, a mi nemzeti bibliánk, amelybe sok könnyel és vérrel írta be Isten a maga üzenetét. Október 6-án, de mindenkor a magyar ember számára a történelmen keresztül üzen valamit az Isten. A történelem hasznáról különféle képen szólnak. Általánosan ismert tétel ez: *a történelem az élet tanítómestere*. Ezt is sokat halljuk: a történelem adhat egy nemzet számára nemzeti öntudatot. A történelemszemléletnek egy új iránya az, amikor a történelemből *Isten ítéletét* olvassuk ki. Isten kezét kell meglátnunk a történelemben, amely kéz nagy nemzeti bűnök láttára lesújt, megaláz egy nemzet kebelén belül egyeseket, de azután az áldozattételért ismét felemel egész nemzeteket.

A magyar tragédia napja sok ilyen Isten keze által lesújtott időről beszél. Sokat szoktuk hangoztatni nemzeti erőnyeinket, pedig történelmünk is több *nemzeti bűnről* beszél.

Az első ilyen nemzeti bűn, hogy *hazafiságunk* a hang, a szó hazafisága volt nagyon sokszor és kimerült a haza iránti szeretetünk a hangoskodásban. A hangoskodó hazafiságunk eszünkbe juttathatja ezen a napon, hogy mennyi bajunk támadt ebből. Némább hazafiságra van szükségünk, mint a mi hazafiságunk. A hangos hazafiságunk legtöbbször kimerült a szalmaláng fellobbanásában. A hazafiság akkor igazi, ha egész életünket meghatározza. Október 6-án s minden nemzeti ünnepünkön felhangzik a Himnusz a magyar ajkakon, de ez sokszor csak hangos hazafisággá válik. Frázisá vált jelszavakra nincsen szüksége az igazi hazafiságnak, hanem csak olyan jelszavakra, amelyért dolgozni, *életet adni is tud valaki*. Ebben a mi kis országunkban majdnem minden ember született politikus, született szónok. Annyira tudja mindenki, hogy mit és hogyan kellene csinálni, de mikor a cselekvésre kerül a sor, kevés a cselekvés. Az aradi 13 hős példája és történelmünk beszélő bizonyosságai a cselekvő, az áldozatot hozó hazafiságot hirdetik nekünk, megcsonkított magyaroknak. Hirdetik, hogy a haza nem sok beszédet kíván tőlünk, hanem sok testet és lelket egyaránt őrlő munkát, sok hitet, sokkal több áldozatot. Az aradi 13 hős is nyerhetett volna kegyelmet, kényelmesen

élhettek volna továbbra is, talán nagy földbirtokok urai lehettek volna, mert példák vannak rá, hogy előttük is és utánuk is sokan csinálták ezt a taktikát. De számukra a hazafiság nem hang volt, hanem erő és élet megmutatása.

A *csak jelszavak* után kapkodó hazafiságunk következménye az is, hogy gyámoltalanoknak és ügyetleneknek bizonyultunk sok tekintetben. A legszentebb, a hazaszeretet frázissá és szokássá vált ajkunkon s így sokszor estünk letargikus állapotba. Vajjon igazi honszeretet és fajszeretet volt-e az a nemtörődömség, amely engedte, hogy ebben az országban minden néven nevezett idegen gondtalanul ette a magyar föld kenyerét, s a mi véreink pedig az egész világon szétszórtak. Igazi hazaszeretet-e az, hogy ma még egy millió magyar van szétszórván az egész világon, holnap nincsen, mert beleolvadtak környezetük nagy idegen tengerébe. Igazi hazafiság-e az, amely engedi, hogy a nemzet erős életgyökere, *megújító csatornája*, a magyar falú népe pusztul erkölcsileg és anyagilag s idegen romboló szellemek megfosztják *józanágától*, nemzeti jellegétől.

Október 6-án, magyar életünk tragédiájának napján jusson eszünkbe az is, hogy vajjon e nemzet kebelén belül meg van-e egy nemzet legfontosabb tartóoszlopa: *az erkölcsi közösség*. A történelem sokat beszél arról, hogy a nemzeti erkölcs megbomlása hogyan söpört el nemzeteket a föld színéről. Az erkölcsben való közös összefogás nélkül nincsen nemzeti faji közösség. Magyarai István sárvári prédikátor a XVII. században így ír az országban való sok romlás okairól: „Mikor valamely ország romlása következik, pártoskodások veszik elő. Nagyobb pusztulásnak az is jele, hogy magunk sem érezzük nyavalyánkat.“ Mintha a mai magyar életre is írta volna ezeket a szavakat Magyarai István. Naponként hallunk híreket arról, hogy Hitler, a német nép vezére, legelső feladatának tartja a német nép erkölcsét helyreállítani a maga tisztaságában, amelyet idegen szellemi termékek rontottak meg. A legnagyobb erőszakra is képes, csak-hogy a német népnek úgy a társadalmi, mint egész nemzeti életében az *erkölcs* legyen az alap. Akármilyen optimista szemmel igyekeznénk is nézni nemzetünk életét, nem látjuk az erkölcsi közösséget, mert a magyar egyházak nem forrnak össze a veszély idején a közös célban: a nemzetmentésben, hanem hatalmas kérdéseken vitatkoznak. Nincsen erkölcsi közösség, mert ma már a falú erkölce is olyan, mint a városé és ruházatával együtt a falú levetette ősi hitét, s lett belőle a legveszedelmesebb ember, a tudákos, a félművelt, akivel a legnehezebb valamit megértetni. Nem minden falúra áll ez a megállapítás, de sajnos, nagyon sokra találó. Október 6-án jusson eszünkbe a mi nemzeti bűneink közül az átkos pártoskodás, könnyelműség, nemtörődömség, mert kérdőre von bennünket történelmünk. Dús Kánaánt adott Isten számunkra és mi a *színmagyar kultúra*, magyar műveltség, magyar szorgalom megteremtése helyett engedjük, hogy idegenek surranjanak be közénk s először a morzsalékokat, azután pedig mindenünket elszedték.

Tehát az igazi hazafiság nem hangoskodó, hanem dolgozó, öntudatos, kemény munka alatt roskadozó hazafiság, de egyszersmind *hívóbb hazafiság* is. Tudja, hogy nemzeti s erkölcsi közösséget csak a magyar jövődöbe vetett rendíthetetlen hit teremthet. A hit bízik, remél, újra kezd,

naponként megtagadja magát. Az aradi 13 hitte, hogy az ő tragédiájukból új élet támad nemzetük számára. Sorsuk megkeseríti a nemzet szívét, a megkeseredett szív pedig már közel van a hithez s így az élethez is.

Ezek a nemzeti bűnök, amiket október 6-án felsoroltunk, nem a mások bűnei, hanem minden október 6-át ünneplő magyaré. S mi mégis hiszünk jövőnkben e bűnök hallatára is, mert Isten adott hivatást a mi számunkra is. Hívásunk azt hirdetni, hogy mindenki ütött bennünket, ahol tudott, mindenki pusztításunkra tört, de Isten hatalmasan kiszabadított bennünket. Nem nemzeti erényeink, szorgalmunk, munkánk, ügyességünk húztak ki bennünket a bajból, hanem Isten.

Október 6-án keveset beszéltünk az aradi 13-ról, nem mondtuk el, hogy kik voltak, hogyan hajtották végre rajtuk a halálos ítéletet. De ők némaságukban is kiáltanak felénk. Ha valamelyik közülök most megjelenne közöttünk, én úgy gondolom, hogy valamit ilyeneket kiáltana felénk. Sokkal nagyobb lelkesedéssel, sokkal nagyobb tette serkentéssel, sokkal szélesebb látókörrel, sokkal könnyöregőbb hangon ezeket kiáltanak felénk.

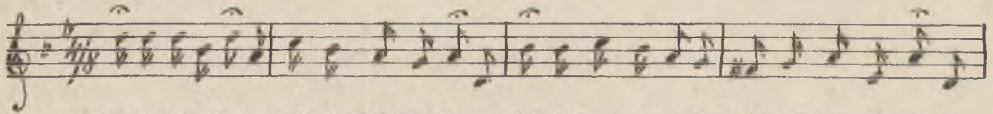
Kiáltanak, hogy nemzetünket csak az Ige, az Isten akaratának cselekvése tudja megtartani. Tegyük bizonyosságot: hiszek az Igében, amely szegény nemzetemet egyedül tudja megtartani. Szeretem fajtámat bűneiben is, érte élek, ha Isten áldozatul kívánja életemet, azt is odaadom. Október 6-án hiszek a jövőben, mert az *áldozatból* élet támad.

Orbán József.

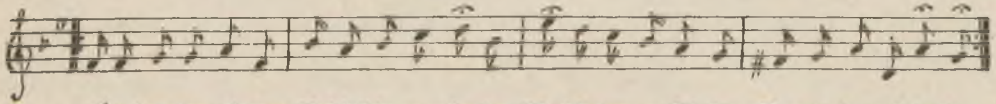
BUJDOSÓ ÉNEK.

Pápai Molnár Kálmán.

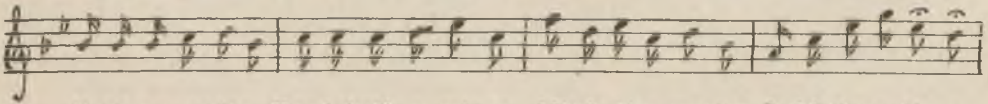
H. Bathó János.

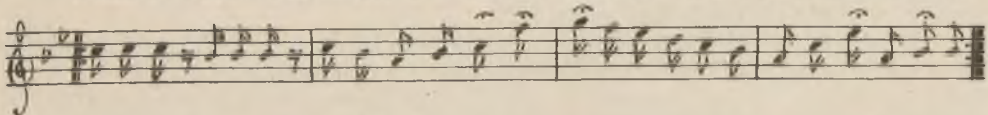
Se palotám kincsem Se hat ökröm nincsen Jaj, hol van az ember, ki rajtam segít-sen.
Nekem is volt házam Kenyértermő földem, Ős-magyar apámtól mind úgy szerd-költem.

Árokparton alszom Holdvilág a párnám S bujdosom a földön Hon-ta-la-nul árván.
S régi gazdagságom Is-le-nem hová lett? Ke-gyet-len el-len-ség Földön-fu-tó-vá tett.

Bujdosom azóta Egy helyről a más-ra, Várok éflen szomjan A fel-tá-ma-dás-ra.

Virrasztó szememmel Ar-ra-fe-lé né-zek, Ahová talán már vissza so-se térek!

T Ü K Ö R E L Ő T T.

F E L E L Ő S V A G Y . . ! *

I. Mózes 4 : 9.

Az örökkévalóságnak egy meghatározott véges darabjára, erre a földi életre minden ember egy bizonyos útasítással érkezik meg és életének célja az a munka, mely által a reábízott feladatot elvégezze és annak elvégzéséről majd *azon* a napon számot adjon. Erre a nagy számadási napra mindig figyelmeztet bennünket Isten az ő örök Igéjével. Az embernek minden munkáját kell, hogy egy nagy felelősségérzet folyton kísérje. Az ember a felelősséget nyügnek tartja, igának érzi magán és erős tevékenységet fejt ki, hogy kituszkolja tudatából azt s hogy minden felelősséget Istenre rakjon. Pedig Isten az ő Igéjében alkalomról-alkalomra felelősségre szólít fel bennünket. A mostani igénkben is ez a nagy felelősségre-vonás zúg fel: Hol van Ábel, a te testvéred? A felelősségre-vonás rettenetes hangja zúg végig az ember-lélek-erdőn s a mennydörgésszerű hangtól nyögve zúgnak a fák s suttogva imádkoznak a levelek. Lehet, hogy makacsul visszavágsz az ítéletet hirdető igére s rettegésedben vakmerően farkasszemet nézel az Igével s találvaérzetségednek, lelepleztségednek szorongató tudatában visszakiáltod a felelősségre vonás igéjére: Mi közöm nekem Ábelhez?, avagy őrizője vagyok-e én az én testvéremnek? De lehet, Testvérem, hogy sírásra csuklott fejjel, zokogó önmagadbaomlással lekönyörgöd jobbulást ígérő egymásbamerevült kezekkel a bocsánatot. Ha az utóbbi érzéssel hallottad meg az igénket, akkor azt értetted ki összhangjából, hogy *felelős vagy*, hogy Téged felelőssé tett Isten első-sorban a *saját lelkedért*, aztán a *mások lelkéért*.

Talán belemagyarázásnak tűnik fel, mikor ennek az igének boncolgatásakor elmélkedésünk első részéül a magunk lelke iránt való felelősséget vettük fel? Mintha ebben az igében a mások iránt való felelősségről volna csak szó. — Egy pár évvel előbb igen sok szó esett az énkettősségről és komoly tudósok megállapították, hogy az ilyenek mind pathológikus esetek, idegbeteges tünetek. Azonban ki vonná kétségbe Pál apostol kijelentésének igazságát, mikor a Római levélben ezt mondja: „gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint; de látok egy *másik* törvényt is az én tagjaimban, mely ellenkezik az én elmém törvényével és engem rabul ad a bűn törvényének, mely van az én tagjaimban“ (Bóm. 7 : 22—23). Vagyis azt mondja, bármennyire egységesnek tudja magát, mégis érzi, hogy lakik benne egy *más* is. Minden ember volt már közöttünk abban az állapotban, hogy szinte útálta, megvetette magát, azt a másik énjét, mely szégyenletes dolgot csináltatott vele.

Az a másik nem én voltam, mert én mindig csak jót akarok tenni, én utálok a rosszat. És egyszer csak szörnyű megdöbbenéssel észrevesszük, hogy kettős énünk van. Később, mikor ez a két én állandóan torzsalkodik, civakodik egymással, fájdalmasan sejtjük, hogy a másik

* Elmondott a Theol. Egylet első összejövetelén.

énünk csak betolakodott a mi testünkbe, melyet előbb nem ismervén fel, dédelgettünk és kedvezményeket nyújtottunk neki s később úgy járunk ezzel a betolakodott gyütt-menttel, mint a piciny fülemile a kakukk-fiókával. Az új én állandóan terpeszkedik, az eleséget maga habzsolja fel és végül meghízott testtel kitaszítja a fészek igazi lakóját. Az emberben él egy Kain és egy Ábel; de a Gonosz kiszívja véré, elorsvasztja Ábelt. Óh, hányszor fojtogatja Kain Ábelt bennünk. És Ábel csak könnyharmatos éjszakákon, bűnbánó és önmagunk utáló percekben, — míg Káin jóllakottan alszik bennünk, — csak ilyenkor settenkedik vissza, hogy újra elrebbenjen az ébredő Kain gyilkoló zsarnoksága elől. Ki a felelős Ábel bűjdosásáért, vagy tán haláláért? Kinek szól a „hol van Ábel?“ felelősségre vonás? A bennem és Benned levő Kainnak! — Kain megölte Ábelt; ki a felelős ezért a gyilkosságért? Ne hártsd el, Testvérem, mert Te vagy, mert én vagyok a felelős Ábelért. Mikor az ember tudatára ébred annak, hogy belsejében meghalt Ábel, mert az Ábel-gyilkosság velünk született, mikor siratja is Ábelt és mardosva vádolja Kaint, akkor a bűntudat, majd a bűnbánat stádiumában van. *És ha a felelősségre-vonás igéjére magába roskad és „meakulpázik“ Kain, akkor eltűnik a kettős-én és az Ige által megigazult Kain lélekegységét érezve a megszentelődésbe magasztosul.*

A magunk iránt való felelősség azonban kiszélesül a mások iránt való felelősség-érzet szélesebb mezejére. Az ember nem magában áll; hasonló nyomorúságban és szorultságban levő testvérek élnek körülöttnk. Isten a nekünk adott útasításba, megbízó levélbe beleírta a mások iránt való felelősséget is. Minden ember felelős minden emberért és senki sem vetheti le nyakából a felelősséget: „avagy őrizője vagyok-e én az én testvéremnek?“ Minden ember élete felelősséggel jár, de különösen nagy felelősséggel jár a mi életünk, Testvéreim. Mi elsősorban felelősek vagyunk ebben a kis közösségben élő teológus társaságért, a pataki diákifjúságért. Testvérem! a te bűnöd az, hogy itt közöttünk nincs meg a teljes harmónia, a lelkiegység; Te vagy a felelős minden rosszul sikerült kollókviumért, mert vagy elvontad társad a tanulástól, vagy nem segítettél neki a birkózásban. Te vagy felelős azért, hogy a pataki diák hírnevén szennyfolt esett. Te vagy felelős azért a sok elolvasott és el nem olvasott könyvért; Te vagy felelős, hogy megölted testvéredben a megbízást, a hitet, az imádkozó érzést. Ne mondd, mi közöm nekem Ábelhez?, mert az ige felelősségre von: hol van Ábel?

Azonban a kör bővül. Te magyar református vagy. A fajiság egy szín az emberi lelken. Nem véletlen az, hogy Te magyarnak, keresztyénnek és teológusnak, lelkipásztornak születél. Felelősséggel tartozol elsősorban a magyar népért, fajtestvéreidért. Felelős vagy az osztályharcokért, a parasztmegvetésért és az ökölboszorult paraszt ember úrgyűlöletéért. Felelős vagy a kizsákmányolásért és a gyilkos sztrájkokért. Felelős vagy a nagy csonkításért. Hazánk mostani állapotáért. *Felelős* vagy az elsodort falvakért és levetközött rothadó városokért. Felelős vagy a törvénytelen gyermekekért, a kiköhögött tüdőkért, a magyar faj pusztulásáért, a kulturálatlanságért és a túlkulturáltságért, a meghasonlott drága életéért. Érzed-e a felelősséget az iránt az eltévelyedett testvéred iránt,

kinek a lelke fáj és pillanatnyi gyógyulást, de inkább csak markózt adó klinikákon keres orvosságot: a korcsmák borgőzös levegőjében, a lebujok erkölcsstelen félhomályaiban, a sportolókat bámuló órjüngő tömegben? Felelősséget érzel-e a börtön mélyén viaskodó gyilkossal, vagy az életben jobb megoldást nem találó öngyilkossal? Nem akarod észrevenni, hogy *cinkostárs*a vagy a rablónak, gyilkosnak, a fajirtóknak, a hazaárulóknak és a lélekmérgezőknek?

De még jobban kitágul a kör. *Te* vagy a *felelős* azért, hogy még nem prédikáltatik minden pogánynak az evangélium, hogy az emberek millióitól elvették lelki táplálékukat, hogy a világon detronizálták Istent, hogy van hely, hol legyilkolják a keresztyéneket, hogy még a keresztyénség keretén belül is a babonáság és bálványimádás iszapjában fuldokolnak, vagy elferdítik az Ige értelmét!

Testvérem! azt kérdezem még meg, vállalod-e ezt a nagy felelősséget, melyet Isten követel Tőled? *Amilyen intenzitású az önmagad iránt való felelősségérzeted, olyan extenzitású a mások iránt való felelősségérzeted is.* Mert hogyan képzeled el, Testvérem, hogy Reád bizzák egy gyülekezet lelki életét, ha Te nem érzed felelősséget önmagad iránt. Ha önmagad iránt nincs felelősség érzetted, ha önmagadban gyilkolod Kainmarkoddal Ábelt, akkor kikövetkeztetve Te felelőtlen vagy. Egy felelőtlen egyénre nem lehet rábízni tíz pengőt sem, hát akkor hogyan lehetne rábízni egy egyházat, egy lélektársaságot, egy szent gyülekezetet? Kain prototípusa a felelőtlen embernek, ki nem érez semmiféle felelősséget Ábel iránt. De vigyázz, Testvérem, mert a felelősség összefüggésben van az üdvösséggel. Kain egy életet rabol el Ábeltől, de ugyanakkor egy örökéletet, az üdvösséget taszítja el magától. De a felelősség nemcsak azt jelenti, hogy a magam és reám-bízottak lelkeit visszatartom a rossztól, hanem pozitív irányban azt jelenti, hogy segíték nekik a közös cél elérésében, az Isten országa földön való megépítésében. Komoly felelősségérzet pedig csak az Ige olvasása és az imádkozás áldott hatása alatt fejlődik ki bennem. A felelősség nem teher, de édes kötelesség, mely által részt veszek az Isten gondviselésében a reám bízottak gondozásában. A felelősség tudatában munkatársam leszek a legfőbb Munkálónak, Istennek.

Hegedüs Imre.

Viator.

Útban vagyok; hazafelé,
egy szebb s dicsőbb világ felé
visznek megfáradt lábaim;
vonszoló a fáradt testet,
lustán mozog ólom lábam,
a szemem nem lát messzire,
csak a képzeletem repül
messze, messze a Cél felé.
Hiszem, hogy a Célt elérem;

bár, hogy hol van: fel nem tudom
fogni gyarló, véges ésszel;
csak a hitem táplálgatja
szívem sóvárgó reményét.
Csak annyit, csak egyet tudok:
útban vagyok hazafelé;
lehet, messze, nagyon messze
van még a Cél,
de én hiszem: elérem azt.

Hegedüs Imre.

KIRÁLY-HEGY.

Als die Sonne ihre letzten Strahlen über die Puszta sandte und alle Wolken rot aufleuchten liess, standen wir auf dem Király-hegy. Zu unseren Füßen breitete sich ein Weinberg aus, in dem die Grillen ihr Abendlied zirpten, und die Sonnenblumen senkten langsam ihre strahlenden Blütenkronen. Meine Augen glitten über die weite Ebene bis zu dem Tokayer-Berg, hinter dem die Sonne sank. Ein ungarisches Lied ertönte, und seine Melodie verwob sich mit der Natur zu einer einzigen Hymne: Szép Magyarország! hier lernte ich Dich lieben.

Günter Humbert
stud. ev. theol.

A MAG. Részlet a „Különös kapcsolatok“ c. regényből.

Kisfalu határában megkezdődött a legszebb és legszorgosabb munka: az aratás. Az ezüstös-szöke gabonatóblák bólogattak a lengedező meleg szélben; a búzaföldek lehajtott fejű kalászaik imát suttogtak az utolsó nap reggelén. Az árpák fejei, mint meghajlott öregember, megtörve sírásra csuklottak le...

A Nap mohón szürcsölte az élettenger harmatát s glóriába borította a gyalogúton kifelé haladó földfiakat. Sugárkái rá-raúgráltak a simára vert kaszákra, de nem bírtak megállani rajtuk, kacagva hanyatt vágódtak, mint korcsolyázni tanuló gyermek a jég tükrén...

A pittya-palatty sírva hívogatta kicsinyeit, egy-egy megijesztett fogoly brügve repült fel a csizmakopogásokra...

— Hát ez az enyim! — állította meg Balogh aratóit.

Két páran fognak aratni: ő a cselédjével és Király a feleségével.

Az asszony letette hátáról a batyut, egy fehér kötényt vett ki belőle, a másikat leoldva ezt kötötte fel.

Balogh megállt az alsó barázdánál, megemelte kalapját és felnézett az Égre. Úgy állt ott, mint egy táltos áldozás előtt. A Nap az arcába sütött.

Erősen megmarkolta kaszája nyelét és állott szembe a Nappal. Napimádó őseinek még benne levő egy-egy vératomja örültül rohant-futkosott ereiben. Felszaladtak a fülidegeihez, sietősen ösztökélve súgták neki:

Te, borúlj le a Nap előtt,

Ő adja az életet;

Ő adta a Tavaszt;

mikor két zöld levele új életre ébredt búzádnak,

Ő adta a zöld színt,

Ő húzta ki a szálkás kalászokat,

Ő rakta a kalászok szájába a virágok sárga fűzérét,

Ő duzzasztotta meg édes tejjel a szemeket a szemtok alján;

Ő keményítette meg a fehér nedvet a magházában;

Ő szakgatta fel a gyökereket,

Ő érlelte meg az Életet...
 az Életet...
 az Életet!!

Dicsőség neked, Nap!
 Ő nyomta rá a Krisztus-képet a szemre...
 ...Dicsőség neked, Fény!
 Meleg!
 Élet!!

Szemébe könny tolúlt, (talán a napfény csalta oda?) kérges keze kalapjához lendült és lekapta fejről.

— Hála Neked, Istenem! — motyogta ajka elszorúlt torokkal.

... A kalászhad zizegni kezdett:

Ámen! ámen! ámen!

A lélek szele átfuvallott a határon, földig hajoltak a térdeplő kalászhadok.

Dicsőség az Istennek!

Hallélujah! Ámen!

Csengett az ének a kalászhad kicsi ajkain, az ember pedig állt némán levett kalappal az Élet előtt és az Élet-Adó előtt.

A gazda nem szólt egy szót sem, csak állt, megmerevült szemmel csak bámult és hallgatott.

Ha azt az érzelmet ki tudná fejezni, melyet rajtakívül nem érez tán senki!!

Mennyi nagyszerűség van e hallgatásban; majd kemény kaszanyelén újra összefonódik a keze egy szent hálaadásba... Hallgat... Pedig a levegő, madárdal: mind Istenhez repül, mind Ég felé szárnyal...

Hallgat... Pedig látszik, hogy mozog az ajka... Különös egy ember... különös egy fajta...!

Kalapját újra a fejére nyomta, beleköpött a tenyerébe, megszorította a kaszanyelet, mely csak úgy recsegett kezében. A kasza nagyot lendült:

Su - u - uss!

Örömmel zuhantak egymásra a kalászhadok. Utána hajolt cselédje, az izmos Barta Jóska s szedte a kalászhadokat marokba.

Mikor már jó távolságra volt bent a gazda, Király is megkezdte a munkát dagadó mellű feleségével.

Már jó mélyen bent volt Balogh a susogó búzatáblán, mikor megállt egy kaszafenésnyi pihenőre. Dalolt a kő a kaszán:

— Kizsi-kasza... kizsi-kasza... kizsi-kasza...

Amint széjjel nézett a kalásztenger hullámzó teteje felett, látta többi sorstársait is hajladozni, kaszát fenni, látta őket szívvel-lélekkel dolgozni.

Még nagyobb erővel fogott újra az aratáshoz. Király is nyomta erősen; a felesége alig birt utána loholni.

Folyt a munka; dolgozott a kasza-sarló, mint az apokaliptikus időben az angyalok kezében; vagy mint dögvészkor a nagy Arató kaszája alatt, úgy hullott a kalász, az Életet adó kalász.

Balogh kaszáján vér ereszkedett, egy fürj ijedve szaladt be a lábán álló kalásztengerbe, a másik, bizonyára a párja, ott vonaglott a tarlón.

A nagy ember lehajolt, felvette a halálra vágott kismadarat.

Julius 30-án indultunk, Zoltán, Kálmus, Kari és Béla törzsfőnökök vezetése mellett... Indulásunk legmeghatóbb mozzanata a miskolci pályaudvar mögött tartott első tábori istentisztelet volt. Valóban mintha hadbaszállottunk volna. Lelkesítő szavak, előkerült fehér zsebkendők, feszült izgalom közepett kaptuk meg táborunk első parancsát Isten ígéjében. A mi haremmodoruk el fog ütni mindenikétől. Mi a Krisztus katonáiként fogunk harcolni.

Alig indult el a miskolci különvonat, a felzendülő magyar nóta nyomán előkerültek a hátizsák fenekén rejtőző elemózsiák. A kis Barczy, tartományunk Botondja, rőfös kolbászt és szalámit szedett elő, a Micu gyermek pedig sorra kínálhatta süteményének roncsait, remélvén, hogy majd akad valaki, aki hasznosabb harapnivalóval gyümölcsözteti vissza a nagy figyelmességet. Megindultak a tervezgetések. A tanítóképezdészek itt is az ABC fegyverével, illetve kapujával indulnak a hareba. Biztosan győzni fognak. Az egyik őrs tagjai pedig már előre számoltak azzal, hogy csakis ők lehetnek a legjobb táborozók, mert mindennemű mesterember találhatik az őrsben. Van theológus a papi-teendők végzésére. No meg kántor a kis Barczy személyében. Ami azonban a legfontosabb, van az őrsnek borbélyja, akinek kezenyomán remek pénzforrásra tehet szert az őrs. (Mint utóbb kiderült, Basky Pista arcának megmetszése után, az őrs ettől a pénzforrástól elesett). De elég az hozzá, hogy ilyenemű tervek bőven akadtak bölcs megjegyzésektől kísérvé, miszerint az öreg szakácsunkat, Dögöllő (értsd: Gödöllő) biztosan díszpolgárává fogja választani remek főztjei miatt. (Később keserűen, illetve kozmásan csalódtunk benne).

Közben azonban elkiáltotta magát valaki: Látom az első sátrat. Éljen! Nagyot dobbantak a szivek. Itt a hadszintér. Még jóformán nem is mérlegelhettük a dolgot eléggé, amikor már meg is állt a gőzös. Gödöllő. Kiszállni persze aranyért sem lehet, hiszen először még tologatnak jobbra, balra, előre és hátra, közben ismerősöket fedezünk fel, nagyokat rikkantunk, míg azután megadják az engedélyt a kiszállásra. Közben megjegyzem, hogy az egyik törzsfőnökünk nyakkendőgyűrűje elvész. Becses nyakkendőgyűrű, pusztaszeri emlék. Bujkálunk pad alatt, csomagtartókon, de nincs. „Elcsenselték“. (Pedig ez a fogalom akkor még ismeretlen).

Kiszállunk hát. Sorakozunk. Az egyik öreg pocakos ur, (valami magas katonai méltóság) megkérdezi:

Hová valók vagytok, fiaim? —

Sárospatakra. Hangzik a válasz.

No. Ahol a jó bor terem?

Oda.

Azért írom le e beszélgetést, mert a legtöbb így hangzott el. Sokan azonban még azt is tudták rólunk, hogy a jó borunk mellett Főiskolánk is van (mert ez termeli a jó bort) és ha Főiskolánk van, akkor biztosan reformátusok vagyunk. Ezt ugyan egynéhányunk nyaka is mutatta. (A tábor végén azonban más volt a láttelelet).

Felépítettük táborunkat, mert másnap indultunk a küzdelembe.

(Folytatjuk).

Palumby Gyula
theológus.

RESPONSORIUM.

Mostanában sokan megkérdezhetik egy és más dolog felől a pataki diákot. A pataki diák azonban egyhangúan mindenkinek ugyanezt feleli: „azokat, melyek hátam megett vannak, elfelejtvén, azoknak pedig, amelyek előttem vannak nekik dőlven, célegyenest igyekszem az Istennek a Krisztus Jézusban onnét felülről való elhívása jutalmára.“ (Fil. lev. 3:14.) Ebben legfontosabb a célegyenes irány. Az irányt most úgy próbáljuk megjelölni, hogy a Patakra *begyülekezett ifjúságnak ifjúsági gyülekezetté* kell alakulnia. Ezt a magas szempontot azonban csak az ifjúság belmissziója biztosíthatja egyedül. Isten segítségével ezekre a lehetőségekre szeretnék folytatólagosan rámutatni. Mindenekelőtt alapelv gyanánt szögezzük le azt, hogy a gyülekezetté alakulás nem a divat, nem is a személy, hanem a munka, illetőleg a munkaközösség kérdése. A munkaközösség a lélekközösség feltétele. A kettő harmóniája legpregnansabban a bibliakörökben és az imaközösségben jut kifejezésre.

A bibliakörök lényege egy szent és önfeláldozó talajjavítás. De különbséget kell tennünk gimnázista és képzős bibliakörök között. Mind-egyiknek megvan a maga más-nemű szépsége. Olyanok ezek, mint Anatole France másszínű tájai, melyeket más-más isten festett különböző művészi stílusban. A munka leglényegesebb pontja itt a fiúkhöz való közelférkőzés. A lélekpasztoráció, emberismeret stb. szempontjából ennek óriási előnyei vannak. Magunk előtt látjuk a „Forr a bor“ Fertőjét, melyben attól kezdve, hogy a mendurt borért küldözgették — a nemi élet változatos csapásain keresztül — annyi egész életre fájó, drága egzisztencia titkai derülnek ki és nehézségei oldódnak meg. Némelyik Speyer gimnázistáit, másik a szék alá benövő s innen hamar öntudatos szárnyalásra kapó Timár Virgil fiát testesíti meg. A gárdarendszer minden előnyébe és hátrányába bepillant-hatunk. Ezekkel a kedves fiúkkal való őszinte viselkedésben nem lehet tulajdonképpen sohasem eldönteni, hogy ki jár jobban: az-e, aki barátságot ad, vagy az, aki barátságot kap. Sok érdekes dolog szokott itt kitudódni. Pl. az egyiket a romlott étellel való szakításra egy vice fejbevágó konzekvenciája ösztönözte, amit így szövegezett meg a maga számára: Istenem, miért ne lehetne nekem oly aranyos kicsi fiam. Egy másik fiú elárulta, hogy ő milyen pontosan eltervelte már gyermekei nevelését a torna gyakorlatoktól és öltöztetéstől kezdve, a könyvek olvastatásáig. Csak ezekben a beszélgetésekben lehet látni, hogy az életkomolyság mekkora meggondolása szövődik egybe ezekben a vidám, bohém, néha levert, szomorú arcú fiúkban. Ezeknek a beszélgetéseknek, gyónásoknak, bűnbévallásoknak a módszere egyéenként változik. Most még a bibliakörökkel kapcsolatban csak azt kívánom megemlíteni, hogy ezekből kellene kinőni egy lelki tanácsadó szervezetnek a diákok számára s ha minden jól megy, egy gyülekezeti szervnek is, amelyekben teológusok inspekciónának. Így a pap valóban nemcsak ruhafogas lesz a palást és főveg számára (Bulwer), hanem próféta, pásztor és prédikátor.

A gyülekezeti elv egy másik erőteljes megnyilvánulása az imaközös-

ség. Alapja ennek az a meggondolás, hogy ma minden egyesület, vagy bármilyen fajta tömörülés abban és akkor teljesíti szociális misszióját, ha a baráttalálás szent alkalmává tud válni. Ha van néptárs, polgártárs, elvtárs, nálunk legyen barát. A barát az életben rengeteg lelki erőt jelent. Igazi barátta pedig csak a közös imádságok avatnak. Mert „csak egy bölcsesség van (noha ezer iskola) s neve: Lelkierő. Túrni annyi, mint legyőzni sorsunkat.“ Az imaközösséggel társalakulat a tudományos közösség, melynek szervezete és munkabeosztása egészen szemináriumi jellegű. A nagy gyülekezetekben bevezetendő presbiteri tanfolyamok jó alapjai lehetnek.

(Folyt. köv.)

Koncz Sándor.

AZ ÉN BARÁTOM.

A nyáron történt.

Egy szép estén kint üldögéltünk a templom előtti kis padocsán. Mély csend borult a hegy alatti kis falucsára; minden elpihent már, csak távolról lehetett hallani a gáton rohanó Hernád zúgását, azonban ez is olyan jól beleillett a nyárvégi estébe, mint az édesanya altató dala a kisgyermek álmába. Zúgott mélyen és az éjszaka bölcsőjét ringatva altatgatta a falucska népét... Szállt az ének messze a kis hernádvölgyi falucskák felé és egyszercsak azon vettem magam észre, hogy én is vele dalolom a Schubert dalocskáját:

Aludj, aludj kedves édes gyermek
 Anyád keze ringat csendesen,
 Enyhe álmot, enyhe nyugtot
 Ad a rengő bölcső gyermekem...

Már jó ideje ott üldögéltünk a padocsán és némán néztünk mindnyájan az éjszakába. A lányok arca mintha fehérebb lett volna, szorosan egymásba karoltak, látszott rajtuk, hogy megérezték az éjszaka dalát: gyermekek lettek, elálmosodtak és készültek hazafelé...

Mindnyájan egy közeledő alakra lettünk figyelmesek. Valami turista lehetett, mert hatalmas hátizsákja és rövid nadrágja volt. Kissé hajlottan közeledett felénk. Köszönt. „Guten Abend.“ — Hú, már itt baj lesz, — gondoltam magamban — mivel egyikünk sem tud németül beszélni. A tisztelendővel összenéztünk. Azonban úgy láttam, hogy minden gondot rám akar hárítani, mivel én mégcsak most érettségiztem, ő pedig már idestova 10 éve elhagyta az iskola padjait. Tudtam, hogy végeszakadt a kellemes estének, mert ezután verejtékezni fogok a német kínok alatt...

Kezdődött az ostrom: Wo wohnen... azt kérdezte, hogy hol lakik a lelkész? Azonban nem értettem tisztán és gondoltam, hogy minden utazó a jegyzőt szokta keresni, de mivel itt nincs jegyző, ergo a bíróhoz utasítottam. Szerencsémre a lelkész úr megértette ezt a szakmájába vágó szót s így pechemre tovább maradt a német.

Beszéd közben azt mondja nekem az egyik kislány: „Te Pista, ez a német egészen jóképű fiú.“ Nagyon tetszett nekem ez a kijelentés és nagy

örömmel ujságoltam a németnek: Mein Kamerád! Fraulein Muszika azt mondja, hogy jóképű fiú vagy! Ugy látszik, hogy az én ifjú barátomat is érdekelte az ilyesmi és pajkosan mondta: ja, ja, sehr schön... Nézd már a szemtelen németjét, úgy látszik nem kis önbizalommal rendelkezik, biztosan valami beképzelt alak lehet. Persze csak hosszú magyarázat után tudtam meg, hogy az egész dolgot rosszul értette, mert ő azt hitte, hogy a kislányra mondom, hogy szép. Gondoltam, hogy valami iparos lehet és nem érti az irodalmi nyelvet, amit én beszélek...

A végén aztán abban állapotunk meg, hogy elviszem a németet magammal a szomszéd faluba s majd ott nálunk fog aludni, mivel a tiszteletesnek vendégei voltak. Három kilométer utat kellett megtennünk. Iszonyatos. Már így is csupa víz voltam, mi lesz még ezután? No de azért kisebb dolgokról el-elcsevegtünk, úgyhogy a végén megtudtam, hogy az én barátom nem iparos, hanem elsőéves orvostanhallgató, aki már 3 hete jár Magyarországon és mindenütt gyalog megyen; az augsburgi egyetemen jár és Münchenben lakik. Nagy lett az örömünk, hiszen Kamerádok vagyunk. Persze mindjárt a tudományokra terelődött a szó. Milyen nyelveken beszélsz — kérdeztem —: a németen kívül angol, görög és latin nyelven. Hú a kutya-fáját és jól? Ja, ja, úgy mint te németül — magyarázta. No akkor te nagyon sokat tudhatsz pajtás — gondoltam magamban. Ezekután elhatároztuk, hogy amit nem tudunk németül megérteni, majd latinul fogjuk mondani.

A Hernádhoz értünk. A hold fénye, mint valami gavallér, úgy udvarolt a csillaghölgyek millióinak és a Hernád sima tükör parkettjén elbájosló tánckörbe fogódzott velük. A hold volt középen és a csillagok körülötte kacagtak, futkostak és örültek, mivel egyiket sem tudta megfogni...

Karonfogva álltam a barátommal és néztem ezt a csodálatos játékot. Mi ez? — kérdezte szelid hangon. Ez a Hernád. — Mi az a Hernád? Hát ez egy... (nem jutott eszembe hogy van németül a folyó, tehát latinra fordítottam a dolgot): Romae est Tiberis. Verstehen sie? Ja. No már most: In H. est Hernád. Verstehen sie! Jaja, mein Kamerad! Sehr schön Kamerád! És elkezdünk kacagni: a barátom németül, én meg magyarul.

Végre hazaérkeztünk. Édesanyám vacsorát készített nekünk. Én rögtön előszedtem a szótárakat és más segédeszközöket, úgyhogy ezután már komolyan elbeszélgethettünk. Szegény Édesanyám volt még megakadva, mert olyan szívesen kínálta ebből is, abból is és egy szót nem értett belőle a Kamerád. Még lefekvés előtt odajött hozzám, elővett a zsebéből egy fényképet és mosolyogva mutatta, hogy nézzem meg az ő kis ideálját. Sehr schön Kamerád — biztatgattam fölényesen. S ezzel elmentünk aludni.

Reggel a határszélig kísértem el barátomat. Észrevettem, hogy kissé meghökken, amikor meglátta a határőröket és érthetetlenül nézett rám. Ekkor lehajoltam a földre és a ceruzámmal lerajzoltam Nagy-Magyarországot a porba, majd a közepébe
-Magyarországot és német betűkkel a nagy magyar igazságot:

Rumpf Ungarn ist kein Reich,
Ganz Ungarn ist Himmelreich.

Hernádvölgyi.

Timotheussal a magyar vizeken.

(Naplóföredék a theol. öregcserkészek nyári vizitáborából.)

A karbidlámpa enyhe fényénél, egy rozoga ládán a csónaknaplót írtam :

— Június 21. Tokaj-V.-ő. 25. kilométer.

A lámpa fényében haláltáncát járta egy tucat éjjeli lepke. A közeli morotvából ezer béka zenéje zengett az éjszakában.

A tábor aludt. A kanális gátja mellett, fiatal akácerdőben. Fáradtan aludtak a fiúk. A két sátort és az öt csónakot betakarta szépen a világ legnagyobb és legszebb sátora: a csillagos ég.

Mi voltunk ketten ébren, az éjjeli őrök: Fürjész Pista és én. Pista fent sétálgatott a gát tetején, én pedig a naplót írtam. Csak pár száraz hivatalos adatot. Elméláztam felette. Mennyi kacagás, napfény, verejték, ének, munka és gyönyörűség van egy ilyen mondatban, melyet a hivatalos napló így könyvel el: — Tokaj-V-ő. 35 km.

Tegnap is, mikor az öreg pataki vár alól leeveztünk Tokajba a Bodrogon, mennyi, de mennyi kedves, kacagató, komoly, de tőlünk kifigurázott élményt könyveltünk el.

A „Kormánylap-át“, a csapat lapja, amely pihenők és éjjeli őrségek alatt készül, versben is megénekelte a nevezetesebb momentumokat. Mikor Szeginél a vad hullámszásban elmerült két utasával a Szamos csónak, verset írtunk az új Loreleyről. Hogy is van csak? A hátsák zsebéből előkotortam az „újságot“, melyen annyit nevettek a ma esti tábortűznél a fiúk. Ott volt a vers. Kusza sorok, ahogy írni lehet az evezőtől hólyagos tenyérrrel.

Mosolyogva olvastam :

Ballada az új Loreleyről.

— Ich weiss nicht, was soll es bedeuten,
Szólt Fürjész a csónak fenéken.

— Magukhoz húznak a vizek,
Szervusz Erdélyi, elvesztek!

És szólott Erdélyi mogorván:

— Én is merülök ám komám! —

S a zord habokba alászálltak,
Ámbár nem ült el végkép a csónak:

Hol a Bodrog eltér Szegitől

Ballada kelt új Loreleyről,

Ki Dezsőt, Pistát elbűvölte,

S úszónadrágban vízbevitte.

Mennyit neveltünk akkor. Pedig küzdelmes nap volt. Akkor egész éjjelig evezünk és szakadó esőben húztunk sátrat egy elhagyott fűzesben, olyan fáradtan, hogy tántorogtunk...

A mai nap már kellemesebb volt. Hja, a vitorlával csak a szél küzdök, a vízicserkész pedig pihen és nótázik azalatt...

— Halló, ég valami. — Fürjész szólott a gátról és a távoli erdőcske felé mutatott.

Gyorsan elraktam a papirokat s felfutottam hozzá. Az erdő felett vérezen vöröslött az ég. Elmosolyodtam:

— A hold jön fel, Pista.

Csakugyan, óriási, égő vörös hold bukkant fel a fák koronája felett s mint lomha tutaj úszott az égen. Csaknem nappali világosság lett.

Fénylett az alvó rét, a zúgó víz a kanálisban, lassan ezüst színt kaptak a sátrak is. Csodaszép volt.

Sétálgattunk a gáton Pistával, köpenybe burkolva.

— Misztikus este ez testvér!

— Az igen, mintha álomban volnánk.

— Soha nem hittem volna, hogy ilyen szép lehet a vizicserkészek élete! — Pista még újonc volt nálunk s ez volt az első vízi kalandozása.

Komoly, okos, melegszerű kedves fiú volt. A papi pályára készült ő is.

— Tudod — mondta — nem vagyok romantikus lélek, de mióta veletek járok, azóta más szemmel nézek sok mindent.

— Ma is, hogy délután elhúztunk a szabolcsi vár alatt, melynek bástyáit az avarok hányták még, s később a honfoglaló magyarok tábora volt, úgy éreztem, mintha a vén bástyákról a történelem nézné csendes flegmával az elfutó vizet és az elfutó századokat.

Bólintottam:

— Igazad van Pista. Mi már régesrég meghalunk, elmegyünk a tiszavirágok útján, mikor ezek az öreg földbástyák, mint óriási aggastyánok, itt strázsálnak még a vizek és elfutó évek felett. Mert minden ami nagyszerű, halhatatlan.

Haladt a hold, zengtek a békák. Könnyű szél borzolta az akácost.

Pista szűkebbre húzta köpenyét. — És gondold, hogy a jövőben is, századok múlva is ez a nép fog meghúzódni itt a Tisza mellett.

Furcsáltam a kérdést:

— Miért kérdezed, hisz ez természetes.

— Miért természetes? — kérdezte Pista. — Miért állítod ezt ilyen bizonyossággal?

— Felnéztem az égre, ahol millió csillag sziporkázott és halkán, áhítattal szóltam, mert hitvallást mondtam:

— Azért Pista, mert az Isten ide predestinálta erre a földre a magyart. Látod ezer éven keresztül csatatér volt itt. A világ minden más népe kipusztult volna itt. Hiszen ezerszer felgyújtották a faluját, s ezerszer gázolta le vetését tatár, török, német és a világ minden martalóc-népe. És Ő újra házat épített és újra vetést dobott a barázdába. És ma is itt van. És itt lesz holnap is. Tízezer év múlva is. Mert ez a föld az ő földje. És ez a föld olyan erőt ad neki, mint Anteusnak a görög mesében a Földanya.

Csillag futott le és eltűnt széles íveléssel messze észak felé, ahol a hegyeket sejtettük.

— És látod Pista, ezt ő is tudja. Ezért áll oly nyugodtan jégverésben, dögvészben, háborúban és századok múltában, Azsiából hozott flegmával a Tisza mellett. Emlékszel arra az öreg magyarra a tokaji hid

mellett? Mikor elmesélte, hogyan robbantották fel az oláhok a tiszai hidat. Minden szava itt él bennem, ahogy mondta:

— És kérem felrobbantották. Ezt a gyönyörű hidat. Itt voltam a fűzesben és láttam. Akkora darabok szálltak a levegőbe vasból, mint egy liba. És azután felégették Rakamazt... De alighogy kitakarodtak, megint megcsináltatta a hidat Horthy. És tessék megnézni a falut. Szébb, mint azelőtt volt...

Elhallgattam. Sétáltunk a gáton. A hullámok pajkosan verték a vizen a csónakok oldalát.

A sátraknál gyanus nesz hallatszott. Leszaladtunk: — Ki az?

— Jó estét! Idevalósi halász vagyok!

Öregedő ember egy nagy hálóval ballagott a tábor mellett.

— Jó estét. Hová igyekszik?

— Megyek halászni, fel a kanális kanyarulatához. Az ilyen időt szereti a potyka.

Közrefogtuk és elkísértük egy darabon. Az öreg beszédes kedvében volt:

— Katonák maguk?

— Nem, vizicserkészek vagyunk, a Tiszát járjuk öt csónakkal.

— Azt gondoltam, valami katonai abteilung maguk. — A szava járásából láttam, hogy a közös hadseregnél szolgált.

Harmatos fű ropogott a lábunk alatt.

— Hol volt katona bátyám?!

Megállott, letette a hálót és elmosolyodott.

— Az egész éjszaka kevés volna, hogy elmondjam maguknak. Olyan sok helyen szolgáltam.

Elhallgatott, mert a régi emlékeket rendezte szívében. Gondolkozó, keserű és büszke volt az arca: — Szolgáltam én Ferenc Jóskát, Károly királyt és Horthy Miklóst.

Meglepetve néztük. Kezefogtuk és visszaballagtunk a táborba. Elgondolkozva és szótlanul jártunk azontúl az őréség alatt.

Mindketten a halászra gondoltunk. Ezer csata hőisére. Aki megállotta helyét mindenütt. Aki így éjszakai halászatkor, míg a sötét vizeket nézi, talán régi katonaemlékeivel gyötrődik. De ha holnap szólának neki, akkor megint felvennie görnyedt vállára a karabélyt. Mert harcra és szenvedésre teremtette az Isten.

Vagy kétszáz méterre tőlünk a Tiszán, tutajok úsztak a holdfényben. Fekete árnyékok gubbasztottak kormánylapátjuknál. És vontatott, halotti dalhoz hasonló szláv nótát dudoltak.

Ezek elmennek a lefutó vizekkel. Minden idegen náció. Csak a magyar áll itt a Tisza partján. Örökké.

Jött a felváltás. Kezetráztunk.

Bebujtam a parancsnoki sátorba. A hozzánk beosztott kis gróf gépfegyverszerű kattogással horkolva aludt.

Kissé oldalba taszítottam, de tovább fújta harsogó melódiáját. Mosolyogtam: — Ej, utóvégre a békák dala mellett ez se nagyon megy az idegeimre — gondoltam és elaludtam.

Minden, minden aludt a megcsonkított magyar föld szívében az öreg Tiszánál.

Az őrség volt csak éber az éjszakában.

És egy öreg magyar pipázgatott, halászgatott fent a kanális kanyarjánál.

S talán ezen a csodaszép éjszakán társaira gondolt, akik vele harcoltak, s akik jel nélküli sírokban fekszenek szerte száz harctéren...
Távol a Tiszától. *Szabó Lajos.*

Paradoxon a szeretetben.

Manapság nagyon sok szó esik kisebb-nagyobb, hivatalos és nem-hivatalos társaságok összejövetelén a közös platform megtalálásáról, kiépítéséről. A vélemények csaknem mindig megegyeznek abban, hogy a fundamentum, amelyen azt meg kell valósítani: a szeretet. Elindultam tehát egy szürke hétköznap délutánján, avartól zörgő utakon egyedül, hogy egy csöndes óra lócsős szekeren felkeressem annak a nagyon sokat emlegetett szeretetnek műhelyét. Azt a műhelyet, ahol mesterek, segédek és inasok, akkord munkások és napszámosok dolgoznak a szeretet lapátaival a közös platform megépítésén. Mint Diogenesnek, nekem is lámpásra volt szükségem. Nem is kellett keresni; kéznél volt, — magásra emelve vittem bibliám. Belőle az I. Kor. levél 13. része isteni fényben sugározta a szeretet himnuszát. Glória csillogott minden betű egyszerű fekete testén és glóriás fény ömlött úton mindenfelé.

Az első hajlék, ahová betértem, az Isten háza volt. Benne éppen a szerető szívű pásztor szórta a szeretet magvait az ima ekéjével felszántott lelkek életporos barázdáiba. Tovább mentem a templom hulló vokatú falának árnyékát őrizgető iskola katedrája elé. Palatáblás kicsinyek, diáriumos ifjak és kompendiumos nagyok munkájokban — szórakozásukban az élő katedrák szeretet orációt hallgatták. Eljutottam a városház modern falai közé. Minden tollsercenés a másokról való gondoskodó szeretet prelúdiuma volt. A törvényház hajlotthátú szemüveges bírása a piramidális kódexek mögül a bűnözések szeretet-sorompóit engedte lefelé. A szegényház kapuja szeretetfillérek perspektíváját nyitotta meg. A menhely ablaka szeretet ágyak dajkáló dalát küldte felém. A vakok hajlékából a szeretet zsolttára csendült fülembé. Gyarak és műhelyek zörgőnyikorgó gépei s az elégett bőrű, kérges kezek a szeretet produktumait tárták elém. Bankok és irodák a szeretet szolgálata alatt görnyedtek. És most megálltam. Az egyik görnyedő testben magamat láttam meg. Kivezettem az élet fórumára s benne, mint tükörben, vagy mint óriás teleszkópban megszemléltem az emberek szívét egyen-egyenként. — Magásra emeltem világító fényt öntő lámpásom s amikor közelebb hoztam magamhoz az embert és szívét, lámpásom tisztá ablakán a Máté 5 : 46. versének gyémánt betűi szórták megítélő fényüket: „Mert, ha azokat szerettétek, akik titeket szeretnek, micsoda jutalmát veszítetek?”

Ez Isten-ige nyomán eszembe jutott a közös platform és látva előt-

tem ennek alapját: a mi szívünk „szeretet“-ét — kétségbeesve álltam némán; közben percről-percre világosodott meg előttem a szeretetlapátosok munkája eredménytelenségének az oka...

Csak azok felé nyújtjuk ki szeretetünk karját, akik már kitárták előttünk azt és mogorván, megcsúfult ábrázattal fordulunk el azoktól, akiknek a szíve szeretete megfagyott ajkukon, akiknek a szíve könnyben csordult ki szemükből, akiknek a szíve egy levált ruhafolttal veszett el, akiknek a szívét frissen hantolt sír göröngyei takarják, akiknek a szívét ennek a világnak egyoldalú szeretete tartja fogva, vagy akiknek a szíve még meg sem nyílt a szeretet összekötő kapcsainak kicsinyben, nagyban való termelésére.

Megtaláltam tehát a világ szeretetének paradoxonát s benne a platformépítők eddigi hiábavaló munkáját. Mert addig, amíg a szív szeretete csak a szeretni tudó szív világáig jut el s vakon visszafordul a szeretetnélküli szívtől, ezek a szeretetünkből kirekesztett szívronsok állandó bomlasztó gombái lesznek közös platformunk sioni szilárdságának. Nagy kísértése ez a gyarló emberi szívnek, amely talán azért dult eddig oly vehemens erővel e világ szeretetében, mert nem foglalkoztak vele eléggé az emberek.

Könnyű ott szeretni, ahol viszonzozzák azt, de nehéz ott, ahol nem várhatjuk az ellenszolgáltatást.

Ha másutt békét hirdetünk, itt kiáltunk harci riadót!

Offenzívát kell indítanunk a szeretet fegyverével azoknak a szíveknek bevételére, akik eddig szeretetlenségünk áldozatai voltak.

A hideg szívek, elzárkóztak, búslakodók, sorsuk martirjai, magukkal meghasonlottak nem arra valók, hogy szelektáljuk magunkat tőlük, mint „tiszták“ a „bélpoklosoktól“, hanem ezeket azért adta Isten számunkra, hogy lehajoljunk hozzájuk szívünk őszinte, földi érdekek nélküli, de isteni küldetéstől hevített és táplált szeretetével.

Nekünk könnyű adni, mert nekünk Isten kegyelméből adatott, de nem lehet azoktól várni, akiknek nincs.

Mi volna akkor, ha a kisebb-nagyobb bűnbeesettek nem a kiközösítés és megvetés szomorú fogdájába taszítatnának, hanem az orvosló szívek szelíd, szeretettel meleggé tett segélyt nyújtó szobájába? Bizonyosan más volna ennek a világnak „ábrázatja“.

Ha tehát közös platformot akarunk mi is építeni, legyen vessző helyett szív a tenyerünkben és paradoxon nélküli szeretet a szívünkben.

—yG—

KÖNYVISMERTETÉS.

Dr. Ujszászy Kálmán: „A tanítóképzős cserkészmunka“ c könyve. Patak gazdag szellemi talajából nőtt ki. Igazi rendeltetése e könyvnek, hogy a tanítóképzős cserkészek e munkaanyag gyakorlásával elérjék, jobban mondva megközelítsék azt a cserkész azaz

emberi ideált, mely magyarabbá, a nemzet öntudatos, vallásos és hazafias néptanítóivá tesz mindnyájunkat. Ebből az is látszik, hogy nemcsak a képzősök és a már tanítók kaphatnak e könyvből irányt és támaszt, hanem mindazok, kik szívből, lélekből magyarok és a környezetüket is jobb magyarrá akarják formálni.

Nem akarok célomtól eltérni s így azt kell elmondanom, hogy ez a könyv három részből áll. I. rész a tanítóképzős cserkészmunka alapjairól és feladatáról szól. Egy cserkészvezető mindent meglátó szemével s az ifjú lélek minden mozzanatát — legyen az testi, lelki vagy szellemi — észreévő megfigyelésével állapítja meg, hogy mi lehet a képzős cserkészmunka alapja s ebből szinte magától értetődően kibontakozik annak feladata. Az író a II. részben a legnehezebb problémát, az anyagkiválasztását, csoportosítását és elrendezését cserkészlélekből és hosszú évek tapasztalataiból leszűrve a gyakorlatnak megfelelően még azok elé is világosan állítja, kik soha cserkész munkával nem foglalkoztak. Az utolsó rész az I—V. éves képzőscserkész munkaanyagát csapat

és őrsi gyűlések, valamint egyéni munka keretében dolgozza fel.

Egy valódi magyar könyv minden betűjében. A legkisebb részleteiből is igazi magyar lélek sugározza ki az evangéliumi hitet s az aktív magyarságot. Ez a két erő kell minden magyarnak. Minden szavával új gondolatokat támaszt az olvasóban ez a néhány íves könyv. Amilyen kevés terjedelemben, olyan gazdag tartalomban. Meggyőződésem, hogy a célt eléri, mert akik olvassák, nemcsak megvalósíthatják s ezáltal emberebb-emberré és magyarabb-magyarrá lesznek, hanem azt is kiolvashatják belőle, hogy egy közösségnek ilyen körültekintéssel lehet és kell programot csinálni.

Éppen ezért csak azt ajánlhatom: Tolle, lege=Vedd, olvasd.
D. Z.

Kedves Olvasóink! Ujra bekopogtat egy régi vendég ajtótokon s várja a bebocsátást. Nem hoz világrengető eszméket, nem fog társadalmi osztályok között békétlenség magvakat hinteni, mert megtanultuk és egész hittel hirdetjük, hogy Krisztusban nincs zsidó, görög, úr és szolga, kapitalista és proletár, hanem a bűn béklyójában nyögő, a Sátán igája alatt görnyedő, de ezek alól felszabadulni akaró, magát az Uristen engedelmes szolgájává tenni törekvő, gyengeségét fájdalmasan érző emberek vannak. Ilyen szolgatársak küldik a maguk lelki rostáján átszűrt örök ígéket. Fogadjátok olyan szeretettel, mint amilyen gondoskodó szeretettel összeválogattuk mi küldeményünket. Adjatok nekünk, pataki diákoknak kitarításra való biztatásokat, hogy ami magyar fajunk és keresztyénségünk drága értékeit átmentsük a Holnapra.

HIREINK

Felkérjük azokat a Testvéreinket, akik az Akad. Ifj. Könyvtárból valamikor kivettek könyveket és még azokat nem hozták vissza, hogy — könyvtári katalógus készítés lévén — azokat minél előbb visszaküldeni sziveskedjenek.

Uj theol. doktor. Nagy szeretetben és tiszteletben álló tanárunk, dr. Szabó Zollán a legkiválóbb eredménnyel szerezte meg doktorátusát Debrecenben. Értékes disszertációjának ismertetését valyamelyik számban hoz-

zuk. Sok munkaalkalmat, nagy munkabírást és szép sikereket kívánunk a Mindenhatótól!

Uj segéd lelkészek felavatása. Szept. 19-én bocsátottuk ki, Főiskolánk ujonnan végzett theológusait. Este 6 órakor a templomban adta át Mátyás Ernő közigazgató ur mélt. és főtiszt, Farkas István püspök urnak az egyh. kerület uj s. lelkészeit. S a püspök ur szép beszédben indította el utjukra az uj Timotheusokat. Az ünnep benső szépségét nagyban emelte Orbán J. szénior úr beszéde is.

Nyugalomba vonult Elekes Imre gimn. igazgató, aki hat hosszú küzdelmes éven

át volt kitaró vezetője Iskolánknak. A pedagógiában jártas nagy koncepciójú és ékesszavú vezető ment el tőlünk. Sok régi terv tetet öltése fűződik nevéhez. Az ő igazgatósága alatt létesült a modern berendezésű Angol-internátus, mely hívatva van az angol-szász kultúrát meghonosítani Hazánkban. A Klébelsberg elgondolásával igazi konzseniális egyéniség Legyen nyugalomban eltöltendő ideje derült es élvezze munkájának megérdemelt gazdag gyümölcseit.

Az új Igazgató urat szívből fakadó örömmel és meleg szeretettel köszöntjük. Tudjuk, hogy az új igazgató Novák Sándor személyében olyan kiváló vezető állt iskolánk élére, aki nagy tudásával és Istentől kapott kiváló tehetségével magasan fogja lobogtatni továbbra iskolánk dicsőséges lobogóját. Legyen Isten áldása minden lépésén, melyet az iskola érdekében tesz, minden lépésén, mely annak érdekét és előre haladását mozdítja elő, hogy ebben a nehéz, válságos időben sok hosszú éven át találjon benne iskolánk bölcs útmutatóra, kiváló vezérre és fáradhatatlan munkásra.

Hercegh Ferenc, a kiváló magyar regényíró, a revízió lankadhatatlan buzgalma harcosa most ünnepelte 70. születésnapját. A sárospataki ifjúság is szeretettel köszönti és hazafias törekvéséhez saját erőit is felkínálja. Áldás és siker koronázza becsületes fáradozásait.

A felsőborsodi egyházmegye szept. 23-án iktatta be megválasztott, az egész egyházmegyében közszeretnek és köztiszteletnek örvendő, fiatalos cróvel dolgozó, új esperesét: *Szentmártony Dánielt.* Az öreg pataki diáknak Istentől megáldott munkás és eredményes életet kívánunk.

A teológus ifjúság szept. 27-én ismerkedési estet tartott. Részt vettek rajta: dr. Rác Lajos ny. professzor, a teológiai tanári kar, a gimnáziumi igazgató és a gimn. tanári kar egy része. Összemelegedő barátságban folyt le az est, melyen dr. Mátyás Ernő értékes gondolatokkal teli beszédet mondott. Aztán üdvözöltük dr. Rác Lajos ny. professzort a bennünket lankadatlanul

szerető öreg pataki diák-testvért és Novák Sándor gimn. igazgatót, aki keresetlen szavakkal válaszlott ígéretet tevén arra, hogy a teológus ifjúság iránt is a legnagyobb szeretettel fog viseltetni. A szénior és ifj. elnök beszéde, a kórus két száma, zeneszám, szavaltatok és írásmagyarázat tette változatossá a kedves est műsorát.

Eljegyzés. Nagy Árpád s. lelkész eljegyezte Lőrinczy Etelka IV. é. teológát. Meleg szívvel gratulálunk.

Október 6 főiskolánknak. A 13 v. é. tanú emlékéit bensőséges kegyelettel elevenítettük fel. Délelőtt a templomban volt főiskolánk ifjúsága, ahol Orbán József szénior testvérünk imádkozott. Délután az imateremben tartotta meg a kegyeletes megemlékezést. Szomorú emlékezésünk legkiemelkedőbb pontja Orbán József szénior beszéde volt, aki rámutatott, hogy a Magyarország a történelem ítélőszéke előtt két tanuságot vonhat le a jövőre a 13 aradi életéből; némán cselekvő lelkes hazafiságot; a faji egységben is erkölcsi összetartást. Ezenkívül Ebner László III. é. theol. szavaltata, a főiskola kórusa s a gimn. énekkara tették emlékezetesebbé ezt a napot. A hősök emléktáblájánál Palumbo Gyula theol. elnök beszélt az elesett s élő diákok lelki találkozásáról. Itt Tóth Lajos III. é. theol. szavalt és a kórus énekelt.

Theol. Akadémiánkon stipendiumon van egy német diák *Humbert Günter.* Kedves egyénisége. behizelgő modora nagyon szimpatikussá tette előttünk. Érezze jól magát közöttünk.

Stipendiumot kaptak: Tóth Ferenc s. lelkész Bonnba, Tóth Lajos volt szénior Halléba, Nagy Barna s. lelkész Bonnba, Bertók Erzsébet Angliába, Balogh Lajos Montpellier-be, Koncz Sándor Bázélbe.

Az Ifjúsági Közlöny ez évi szerkesztősege: Felelősszerkesztő: Hegedűs Imre IV. é. th., társszerkesztők: Palumbo Gyula IV. é. th., Koncz Sándor III. é. th.-ok, Dobos Zoltán V. é. tn. és Ruzskay Endre VIII. g. o. t. Kiadóhivatali vezetők: Fűrjész István és Kovács István III. é. th.-ok.

A Magyar Református Theológusok Országos Szövetségének Elnöksége ebben az évben Sárospatakon van. Országos elnök: Palumby Gyula IV. é. theol. Főtitkár: Koncz Sándor III. é. th. Pénztáros: Ébner László III. é. th. Jegyző: Bertha Zoltán II. é. th. A Szövetség megkezdte a november 4-én tartandó kisgyűlés tárgyszorozatának összeállítását és buzgón végzi a szükséges előkészületeket. Erre a kisgyűlésre Debrecenből, Pestről és Pápáról, mintegy 12 kiküldöttet várunk. Kisérje Isten áldása a theológus ifjúság között szeretetet és egységet munkáló Szövetség minden tevékenységét.

„Soli Deo Gloria“ munka a főiskolán. Megalakultak az S. D. G. collegiumok úgy a gimnáziumban, mint a tanítóképzőben és a theológián is alakult egy vezető collegium. A lányok közt két collegium végzi a magvetés munkáját. Céljuk a mélyebb hit, öntudatosabb kálvinizmus és igazabb magyarság eszméinek a megvalósítása. A képzős collegiumnak theológusok és képzősök a tagjai, ennek speciális feladata a két intézet ifjúságát közelebb hozni egymáshoz és az együttműködés lehetőségét megteremteni. Minden collegiumnak theológus vezetője van. A theológián a szervezés munkáját Hegedűs Imre IV. é. hh. végzi, a tanítóképzőben Vatai László és Dabóczi II. é. hh.-ok, a gimnáziumban pedig Jánosi Gábor I. é. hh. A lánycollegiumokat Deák Ilona és Lőrinczy Etelka hh. nők vezetik.

A Hittanhallgatók Egylete a következő tiszttikkal kezdte meg ez évi munkáját. Elnök: Palumby Gyula IV. é. th. Alelnök: Hegedűs Imre IV. é. th. Titkár: Koncz Sándor III. é. th. Pénztáros: Ébner László III. é. th. Jegyző: Bertha Zoltán II. é. th. Iratterjesztő: Fűrjész István III. é. th. Bizottsági tagok: minden évfolyamról egy-egy theológus. Az egyesület szép tervekkel indult munkáját nagy mértékben hátráltatja Koncz Sándor titkár külföldi utja, aki egy félesztendő t Bázelen fog tölteni. Helyettesítése, illetve hivatalának betöltése most van folyamatban.

A sárospataki Akadémiai Ifjúsági Olvasó Egylet 1933—34. iskolai évre megválasztott tiszttikara: Ifjúsági elnök: Veres Imre IV. é. th. Pénztárnok: Karsay Sándor IV. é. th. Könyvtárnok: Hegedűs Imre IV. é. th. Ellenőr: Nagy Lajos IV. é. th. Jegyző: Kovacs István III. é. th. Bizottsági tagok: Menyhért Endre, Németh József IV. th. Kiss Péter, Koncz Sándor III. é. th. Bertha Zoltán, Kiss Ernő II. é. th. Jánossy Ferenc, Kalydy Miklós I. é. th.

A sárospataki theol. akad. sportkörének tiszttikara az 1933—34. isk. évben. Elnök: Németh József IV. é. Alelnök: Kertész Gyula III. é., pénztárnok: Iglay Ferenc III. é., szertáros: Kecskés József III. é., jegyző: Kiss Ernő II. é. theol. Bizottsági tagok. IV. évről: Veress Imre, III. évről: Basky István, II. évről: Zsuffa Tibor, I. évről: Sóhajda Mihály. Szakosztályvezetők. Atlétika: Vatai László II. é. Vízisport: Kalmár András III. é. Téli sport: Szabó István III. é. Tennisz: Erdélyi Dezső II. é. th.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

G. H. Sp. Kedves német Testvér! Nagyon megköszönjük rövid cikkét és azt kívánjuk Istentől, hogy júniusban már *magyarul* jelenjék meg írása lapunkban. — **N. Gy. Sp.** A cikked ki van szedve; a jövő számban jön. — **H. B. J.** Kedves János Bátyánk! Nagyon köszönjük ezt a kedves dalt, itt hozzuk. — **V. B. T.** Az Ifj. Közlöny azért nem jelent meg szeptemberben, mert a szerkesztő választás az ismert tavalyi zavarok miatt csak szept. 28-án volt meg, így csak összevont számot adhatunk. Szíves üdvözet!

Kiadóhivatali vezetők: Kovács István és Fűrjész István.

Kiadja: a főiskolai Ifjúsági Egylet.

Nyomtatta: Kisfaludy László
a ref. főiskola betűivel, Sárospatakon.

KONCZ FERENC, SÁROSPATAK

LORÁNTFY U. 8. CIPŐÜZEM ÉS CIPŐKERESKEDÉS SAJÁT HÁZ!!

Külön mértékostály!!

! A diákság évek óta felkarolt cipéző !

Megrendelésre készít elsőrendű férfi-, női- és gyermek-, egyszerű és divatcipőket, orthopédcipőket, cserkész- és mindennemű sportcipőket vízhatlan minőségben, **szolid árak** mellett. **Javítások** gyorsan és gondosan eszközöltetnek!

Állandó raktár férfi-, fiú- és gyermekcipőkben, papucs- és házicipőkben, cipőápoló és vízhatlan szerekben; minden létező színben legjobb minőségű **cipőkrém**, **lack-olaj**, **cipőfestékek**; vadász- és sicipőkhöz **cothalcipőzsinór**; alacsony természetűeknek **belső sarokemelő**; elsőrendű **cipőzsinór**; fájóslábúaknak **ludtalp-betét** és mindennemű talpbetét-különlegességek!

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek!

FIGYELEM! **FIGYELEM!**

Ha olcsón és divatosan akar öltözködni, úgy ruháját

Feldmann Jakob

férfiszabó

elismert szabóműhelyében varrassa, Sárospatak, Kossuth-utca 21. szám, az udvarban. Műhelyemben a legújabb divat szerint készül **utcal-, alkalmi és egyenruha**, továbbá **téli-, átmeneti, raglán stb. kabátok**.

Minden e szakmába vágó munka a legpontosabban és jutányosan készül.

DIÁKOKNAK ÁRKEDVEZMÉNY.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Czeizler Izidor

divatüzletében

Sárospatakon állandóan beszerezhetők:

férfi és női

divatáruk,

piperecikkek,

rövidáruk,

katonai

felszerelések,

**előírástos diák-
egyenruházati
cikkek.**

JUTÁNYOS ÁR.

Alapítva: 1906-ik évben.

MÜLLER ÁRMIN

szövet, selyem úri és női divat-nagyáruház

SÁROSPATAK.

Minden létező férfi és női ruházati cikkek legolcsóbb beszerzési forrása!!!

Férfi szövetek minden létező árban és minőségben, divat selymek, szőnyegek, paplanok, átvetők, függönyök, linoleumok. Férfi divatáruk: kalapok, ingek, nyakkendők, soknik, harisnyák, zsebken-dők óriási választékban. Vászoni áruk, férfikalapok, bőrkeztyűk és esőernyőkben gyári lerakat.

STERN IGNÁC

URI SZABÓ

Uj öltönyöket mérték szerint készít. Kopottakat újakká varázsol.

Fest, tisztít, javít, vasala lehető legolcsóbb áron.

HIRDESSEN !!!

!!! ELAPBAN